

EVIJÄRVEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTASUUNNITELMA

Sisällys

1. JOHDANTO.....	2
2. VALVONNAN TARKOITUS.....	2
3. TOIMINTA-ALUE JA VALVONNAN RESURSSIT	3
4. EVIJÄRVEN YMPÄRISTÖN PIIRTEET JA SEN PILANTUMISEN RISKIT	4
5. VALVONTATOIMENPITEET JA VALVONNAN MAKSULLISUUS	4
6. YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAINEN YMPÄRISTÖLUIPIEN VALVONTA.....	5
7. SUUNNITELMALLISEN TARKASTUKSEN TARKASTUSTIHEYDET	7
8. ILMOITUSVELVOLLISTEN TOIMINTOJEN VALVONTA.....	8
Ilmoitus melua ja tärinää aiheutuvasta toiminnasta, YSL 118§	8
Ilmoitus koeluontoisesta toiminnasta, YSL 31§ ja 119§.....	8
Ilmoitus poikkeuksellisesta tilanteesta, YSL 120§	9
9. MUUN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAINEN VALVONTA.....	9
Jätelain (646/2011) mukaiset valvontakohteet.....	9
Vesilain (587/2011) mukaiset tarkastukset.....	10
Maa-aineslain (555/1981) mukaiset tarkastukset.....	10
Maastoliikennelain (1710/1995) ja Vesiliikennelain (729/2019) mukaiset tehtävät tarkastukset	10
Ulkoilulain (606/1973) mukaiset tarkastukset	11
Vesihuoltolain (119/2001) mukainen valvonta	11
Nitraattiasetuksen valvonta	11
Määräys pilaantumisen ehkäisemiseksi, YSL 180§.....	12
Jätevesien käsittelyn valvonta.....	12
Käytöstä poistetut öljysäiliöt	12
Ölly - ja muut kemikaalionnettomuudet	12
10. YMPÄRISTÖNSUOJELUSSA SOVELLETTAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ.....	13

1. JOHDANTO

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on järjestettävä säännöllinen valvonta, joka on laadukasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin. Ympäristövalvonnan tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantuminen. Valvontaa tehdään sekä ennakoivalvontana että jälkivalvontana. Ympäristönsuojelulain 527/2014 (jälj. YSL) 168 § mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen tämän lain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (valvontasuunnitelma).

Valvontasuunnitelman tulee sisältää riittävät tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista.

Tämä suunnitelma keskittyy YSL:n 168 § mukaisen valvonnan suunnitelmalliseen järjestämiseen ja koskee vuosien 2022–2025 toimintaa. Aiempi suunnitelma on laadittu vuosille 2017-2021. Suunnitelma sisältää lisäksi mm. maa-aineslain, jätelain, vesilain, maastoliikennelain ja ympäristönsuojelulain sekä näiden nojalla annettujen asetusten kautta ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat valvontavelvoitteet.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvontasuunnitelman laatimisen lisäksi laadittava vuosittain luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Valvontaohjelma on lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 22 §:n nojalla ei-julkinen asiakirja.

2. VALVONNAN TARKOITUS

Ympäristönsuojeluun liittyvän valvonnan tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuneiden haittojen korjaaminen. Suunnitelmallisen valvonnan kohteina ovat ympäristönsuojelulain nojalla mm. lupa- ja ilmoitusvelvolliset laitokset ja toiminnot. Valvontaan kuuluu myös valvonnan suunnittelua (valvontaohjelman ja -suunnitelman laatimista sekä valvonnan tavoitteiden asettamista), valvonnan järjestämistä ja valvontatavoitteiden toteuttamisen seuraamista.

Säännöllisellä valvonnalla voidaan varmistaa, että:

- luvan saanut toiminta on sellaista kuin lupahakemuksessa on kuvattu
- luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät

- lupamääräyksiä noudatetaan

- toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua haittaa tai seuraamusta.

3. TOIMINTA-ALUE JA VALVONNAN RESURSSIT

Evijärven kunnan tekninen lautakunta vastaa ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvasta valvonnasta. Käytännön valvontatyöstä vastaa pääsääntöisesti viranhaltija. Ympäristönsuojelun toiminnassa on yksi viranhaltija, jonka palvelut ostetaan Lappajärven kunnalta 60 % viikoittaisella työajalla. Viranhaltijatyönä toteutetaan ympäristölupavelvollisten ja rekisteröitävien laitosten suunnitelmallista valvontaa. Lisäksi viranhaltija hoitaa ympäristönsuojelulain, jätelain, maa-aineslain, hajajätevesilain valvontaa sekä lupa- ja ilmoitusmenettelyjä. Valvonnan lisäksi viranhaltijan toimenkuvaan kuuluvat mm. ympäristölupapäätösten valmistelu, erilaisiin lausunnot, ympäristön tilan seuranta ja hanketyöskentely. Vuosien 2017-2021 aikana suunnitellun valvonnan toteuttamista häiritsi globaalin korona-pandemian puhkeaminen.

Ympäristönsuojeluviranomainen tekee yhteistyötä pääsääntöisesti mm. kunnan rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisten kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat valtion viranomaiset, kuten Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja aluehallintovirasto. Lisäksi yhteistyötä tehdään Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Evijärven kunnan kokonaispinta-ala on 392 km², josta vesistöjen osuus 36,55 km². Rantaviivaa on 288 km. Evijärvellä on asukkaita 2 408 (vuosi 2020). Vapaa-ajan asuntoja on noin 700. Väestötiheys on 6,78 asukasta/km². Evijärven elinkeinorakenne koostuu pienyritysvaltaisesta toiminnasta toimialoina mm. alkutuotanto, puunjalostus-, muovi-, metalli- ja elintarviketeollisuus.

Evijärvi	
Taajama-aste, %, 2019	36,1
Väkiluku, 2020	2 408
Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä, 2018	894
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %, 2018	23,9
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %, 2018	24,8
Palvelujen työpaikkojen osuus, %, 2018	48,5

4. EVIJÄRVEN YMPÄRISTÖN PIIRTEET JA SEN PILANTUMISEN RISKIT

Evijärvi on runsasvesistöinen kunta. Suurimmat vesistöt alueella ovat Ähtävänjoen vesistöalueeseen kuuluva Evijärvi sekä Purojoen vesistöön kuuluvat Kerttuanjärvi ja Haapajärvi. Evijärven ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Selkävesien tila on parempi kuin vedenvaihtuvuudeltaan heikompien lahti alueiden. Kerttuanjärven vedenlaatu on luokiteltu huonoksi. Haapajärvi on kasvamassa umpeen, ja sen ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Muita pienempiä järviä Evijärvellä ovat mm. Mustajärvi ja ns. Eurojärvi. Evijärvellä yleisin maalaji on moreeni, ja kallioperä on suurimmaksi osaksi biotiittiplagioklaasigneissä, gneissigraniittia sekä amfiboliittia. Kalliopaljastumia on eniten Lepistönmäen, Haapajärven ja Kuoppa-ahon välisellä alueella.

Kunnan alueella sijaitsevat Valmosenneva ja Jokisuunlahti, jotka kuuluvat Natura 2000 verkostoon. Valmosanneva kuuluu lisäksi valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Lisäksi luonnonsuojelulain nojalla on perustettu luonnonsuojelualue Särkisenjärven yhteisille alueille Evijärven kylässä ja Kerttuankylässä

Kunnassa on veden hankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita (luokka I) yhteensä 3 kpl; Hietakangas, Mönki ja Heitinkangas. Vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita luokka (II) ovat: Järvinen Timosenharju ja Tuuliniemi.

Toimintojen ympäristöriskin arvioinnissa on huomioitava kuormitus vesistöihin ja pohjavesialueisiin, maaperään ja ilmanlaatuun. Evijärven ilmanlaatua kuormittavat muun muassa kotitalouksien lämmitys, teollisuus liikenne ja kotieläintuotanto. Lisäksi pölypäästöjä ilmaan aiheutuu kallion louhinnasta ja murskauksesta. Melua aiheuttavia toimintoja ovat pääasiassa liikenne, rakentaminen, teollisuus sekä kallionotto ja murskaus. Kunnallinen viemäriverkosto on rakennettu pääasiassa keskustaajaman alueelle. Kunnan asukkaista noin 1100 kuuluu kunnallistekniikan piiriin. Evijärvellä on runsaasti haja-asutusta kunnallistekniikan ulkopuolella.

5. VALVONTATOIMENPITEET JA VALVONNAN MAKSULLISUUS

Valvontatoimenpiteissä korostuu suunnitelmallinen valvonta. Suunnitelmallisessa valvonnassa valvotaan luvanvaraisten, rekisteröitävien ja ilmoituksenvaraisten laitosten toimintaa. Valvontaan kuuluvat niin toiminnanharjoittajien vuosittain antamien raporttien tarkistaminen kuin kohteessa suoritettava fyysinen valvonta.

Ympäristönsuojelulain 527/2014 205 § mainittujen perusteiden mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen suorittama valvonta on näiden laitosten osalta maksullista.

Tarkastustoimenpiteillä ei saa aiheuttaa tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa. Tarkastuksesta on laadittava kirjallinen tarkastuskertomus, josta käy ilmi tarkastuksen kulku ja tarkastajan tekemät keskeiset havainnot. Tarkastuskertomus on annettava tiedoksi tarkastuksessa läsnäoloon oikeutetulle asianosaiselle.

Kunnan ympäristölupavelvollisten laitosten tarkastukset jakautuvat kahteen luokkaan:

- 1) Suunnitelmalliset tarkastukset ovat tarkastuksia, jotka liittyvät valvontasuunnitelman mukaan tehtävään säännölliseen valvontaan ja joissa käydään koko toiminta läpi.
- 2) Muut ympäristölupatarkastukset ovat tarkastuksia, jotka liittyvät toiminnan hakemusvaiheeseen, yksittäisten lupamääräysten täyttämiseen, poikkeuksellisiin tilanteisiin tai valituksiin tms.

Mikäli tarkastuskäynnin yhteydessä laitoksen toiminnassa havaitaan laiminlyönti tai puute, tarkastaja asettaa määräajan korjaaville toimenpiteille ja tekee uusintatarkastuksen toimenpiteelle asetetun määräajan umpeuduttua. Uusintatarkastukset harkitaan tapauskohtaisesti. Myös näistä voidaan periä taksan mukainen maksu. Mikäli laiminlyöntiä ei ole korjattu määräaikaan mennessä, eikä tälle ole esitetty perusteltua syytä voidaan käynnistää hallintopakkomenettely. Jos lupamääräyksiä on valvontaviranomaisen kirjallisesta huomautuksesta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa, lupa voidaan peruuttaa (YSL 93 §).

Jos toiminnanharjoittaja laiminlyö ympäristöluvan lupamääräyksen mukaisen velvoitteensa, on valvontaviranomaisen tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä vain, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioonottaen vähäisenä eikä yleisen edun katsota vaativan syytteen nostamista (YSL 188 §).

Ympäristölupavelvollisten laitosten lisäksi valvontaan sisältyy muuta valvontaa: mm. jätelain, ympäristönsuojelulain tai kemikaalilainsäädännön perusteella, sekä roskaamisen valvontaa. Tämä valvonta on pääsääntöisesti maksutonta. Lisäksi tarkastuksia ja valvontaa liittyy erinäisiin haitta ja onnettomuustilanteisiin. Onnettomuuksien, haitta- ja rikkomustilanteiden johdosta tapahtumapaikalla suoritetaan tarvittaessa tarkastus (YSL § 169).

6. YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAINEN YMPÄRISTÖLUIPIEN VALVONTA

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttaville toiminnoille tarvitaan ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen lupa. Joissakin tapauksissa luvan korvaa ilmoitus (ks. YSL 527/2014 liite 4) tai toiminnan rekisteröinti (ks. YSL 527/2014 liite 2). Eläinsuojille ja eräille muille toiminnoille säädetty ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen yleinen ilmoitusmenettely tuli voimaan 1.2.2019. Lupa tai ilmoitus tarvitaan ympäristönsuojelulaissa (liitteet 1 ja 4) lueteltuihin toimintoihin. Lupaviranomaisina toimivat kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset sekä aluehallintovirastot. Lupaa haetaan kirjallisesti ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) määräämältä lupaviranomaiselta.

Ympäristölain mukaisten laitosten määrä ei ole vakio, vaan toimintojen määrä vaihtelee kunnassa vuosittain. Laitosten määrän tilanne 10.05.2021.

Kunnan valvonnassa oleva ympäristölupa

Turkistarhat, 31 kpl

Eläinsuojat, 9 kpl

Jätteiden ammattimainen käsittely, 1 kpl

Kivenmurskaamot, 4 kpl

Rehusekoittamo 1 kpl

Rekisteröidyt toiminnot

Asfalttiasema 2 kpl

Poltonesteiden jakeluasemat, 1 kpl

Ympäristölain mukaiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat

Eläinsuojat, 3 kpl

Lisäksi kunnan alueella on alle lupa- sekä ilmoitusrajojen olevia eläinsuojia, joita valvotaan säännöllisesti. Pienten, ei-luvanvaraisten eläinsuojien valvonta liittyy enimmäkseen ns. nitraattiasetuksen (Vna eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014) valvontaan.

Näiden lisäksi kunnassa sijaitsee ELY-keskuksen valvontakohteita, nämä kohteet ovat mm. turvesoita, turkistarhoja ja sekä Evijärven peruna Oy:n tehdas. Jätehuollon tehtävät on alueella jaettu kunnan ja ylikunnallisen jätelautakunnan kesken, Pojanmaan jätelautakunta ja kunnan ympäristösihteeri, sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen jakavat jätehuollon viranomaistehtävät keskenään. Ekorosk Oy hoitaa puolestaan jätehuollon palvelutehtävät.

7. SUUNNITELMALLISEN TARKASTUKSEN TARKASTUSTIHEYDET

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaisesti määräaikaistarkastusten tarkastuskohteiden ja tarkastusten tiheyksien tulee perustua riskinarviointiin. Riskinarvioinnissa huomioidaan toimialan aiheuttamat mahdolliset ympäristöhaitat tavanomaisen toiminnan aikana sekä poikkeustilanteissa. Valvontakohteiden tarkastustiheys määritellään riskin suuruuden avulla. Suurempi riski eli mahdollisten haittojen suuruus suhteessa haittojen ilmenemisen todennäköisyyteen edellyttää tiheämpää tarkastusväliä kuin pienemmän riskin kohteilla. Riskinarviointi tehdään aina laitoskohtaisesti, usein ympäristölupaharkinnan yhteydessä. Riskinarvioinnissa huomioidaan mm. laitoksen sijainti, toiminnan luonne ja päästöaineiden haitallisuus.

Valvontakohteet on jaettu valvontaryhmiin lähtökohtaisesti päätoimialoittain. Esitetty tarkastusväli on lähtökohtaisesti enimmäistarkastusväli. Tarkastusväliä voidaan tarkastella laitoskohtaisesti riskinarvioinnin perusteella. Asetettuja tarkastusvälejä voidaan tihentää havaitun tarpeen mukaan. Mikäli toimintaa ei ole esitetty valvontaluokassa, määritellään tarkastustiheydeksi lähtökohtaisesti yksi kerta viidessä vuodessa.

Valvontaluokka	Tarkastustiheys	Riskejä
Valvontaluokka I - Luvanvaraiset ja rekisteröitävät toiminnat, jotka laitoskohtaisen riskinarvioinnin perusteella nähdään tiheää ja säännöllistä valvontaa tarvitseviksi. (esimeriksi toiminta pohjavesialueella.)	Tarkastetaan vuoden välein	Maaperän pilaantuminen Pohjaveden pilaantuminen Pöly, haju Melu Ravinnepäästöt
Valvontaluokka II - asfalttiasema - autopurkamot - turkistarhat - kallionlouhinta ja -murskaus - pintakäsittely - Riskinarvioinnin perusteella luokasta I tai luokasta III siirretty toiminta	Tarkastetaan 3 vuoden välein	Pöly, haju Melu Ravinnepäästöt Vaikutukset maaperään tai pohjaveteen Vaaralliset jätteet

Valvontaluokka III - ampumaradat - eläinsuojat - polttonesteiden jakeluasemat - energiantuotantolaitokset - muut vastaavat	Tarkastetaan 5 vuoden välein	Pöly, haju Melu Ravinnepäästöt Vaikutukset maaperään tai pohjaveteen Vaaralliset jätteet
Valvontaluokka IV -määräaikainen kertaluonteinen toiminta, kuten jätteiden sijoittaminen maarakenteisiin	Tarkastetaan kerran luvan voimassaoloaikana	Toiminnan muuttuva luonne

8. ILMOITUSVELVOLLISTEN TOIMINTOJEN VALVONTA

Ilmoitus melua ja tärinää aiheutuvasta toiminnasta, YSL 118§

Erityisen häiritsevää melua aiheutuvasta tilapäisestä toiminnasta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitukset koskevat pääasiassa ulkoilmakonsertteja ja moottoriurheilutapahtumia. Päätöksen ilmoituksista tekee ympäristösihteeri. Valvontakeinoina ovat ilmoituksen käsittelyn yhteydessä käytävät neuvottelut sekä tarvittaessa tehtävät tarkastuskäynnit. Virkajan ulkopuolella yleisöilmoitukset ohjautuvat poliisille.

Ilmoitus koeluontoisesta toiminnasta, YSL 31§ ja 119§

Ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan ympäristölupaa ei tarvita koeluontoiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka-ainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi.

Koeluontoisesta toiminnasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus lupaviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa tarkkaillaan tarkastuskäynneillä.

Ilmoitus poikkeuksellisesta tilanteesta, YSL 120§

Myös muiden kuin luvanvaraisten ja rekisteröitävien laitosten on tehtävä ilmoitus onnettomuudesta, toimintahäiriöstä tai muusta ennakoimattomasta tilanteesta, josta saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaara tai poikkeuksellinen jätehuolto. Poikkeuksellinen tilanne vaatii yleensä tarkastuksen tekemistä tilanteen selvittämiseksi ennen ilmoituksen johdosta tehtävää päätöstä. Päätöstä on myös valvottava tarpeen mukaan.

9. MUUN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAINEN VALVONTA

Ympäristönsuojelulain 168 §:ssä säädetty valvontavelvoitteet kattavat vain pienen osan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvista valvontavelvoitteista ja muista velvoitteista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavelvoitteista ja muista tehtävistä määrätään lisäksi jätelain (646/2011) kemikaalilain (599/2013), maa-ainelain (555/1981), maastoliikennelain (1710/1995), merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009), ulkoilulain (606/1973), vesihuoltolain (119/2001), vesilain (587/2011) ja vesiliikennelain (463/1996) sekä näiden nojalla annettujen asetusten ja määräysten kautta.

Jätelain (646/2011) mukaiset valvontakohteet

Roskaaminen

Jätelain 72 §:n mukaisesti ympäristön roskaaminen on kielletty. Roskaamiseen liittyviä tarkastuksia tehdään tarvittaessa tehtyjen ilmoitusten tai omien havaintojen perusteella. Ilmoitukset liittyvät yleensä luvattomiin kaatopaikkoihin metsissä, puutarhajätteisiin ja ekopisteiden siisteyteen. Puhdistamiskehotuksen saaneet kohteet tarkastetaan määräajoin ja ryhdytään asianmukaisiin jatkotoimenpiteisiin.

Jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa

Jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa pyritään edistämään lainsäädännön avulla (Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa eli ns. MARA-asetus 843/2017). Eräiden jätteiden käyttöön maanrakentamisessa ei tarvita ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa tiettyjen edellytysten täytyessä.

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti pienmuotoisessa maanrakentamisessa voidaan käyttää puhtaita maa- ja kiviainejäte-eriä sekä betoni- ja tiilijätettä korvaamaan luonnonaineksia. Pienimuotoisella hyödyntämisellä tarkoitetaan alle 500 m³ olevia määriä. Jätteen sijoittamisesta tulee tehdä ilmoitus etukäteen ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella harkitaan ympäristöluvan tarve.

Ilmoitus jätteiden keräystoiminnasta

Jätteen ammattimaista keräystoimintaa harjoittavan toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella keräystä harjoitetaan (JL 100 §). Jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä tehdään päätös, joka annetaan ilmoituksen tekijälle. Sen, joka harjoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista tai toimii jätteen välittäjänä (JL 96§) tulee tehdä hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin. Hakemus tehdään sille ELY-keskukselle, jonka alueella toiminta-alueella suurin osaa toiminnasta harjoitetaan.

Liittyminen järjestettyyn jätehuoltoon

Jätelain 646/2011 mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa ja muissa jätelain 32 §:ssä mainituissa toiminnassa syntyvän jätteen, myös sako- ja umpikaivojätteen jätehuolto. Evijärvellä Ekorosk Oy vastaa jätehuollon järjestämisestä. Viranomaistehtävistä vastaa yhteinen jätelautakunta. Mikäli kiinteistö ei jätehuoltoviranomaisen kehotuksesta liity järjestettyyn jätteenkuljetukseen, asia siirtyy kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka tarvittaessa käyttää pakkokeinoja määrätessään kiinteistön liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Vesilain (587/2011) mukaiset tarkastukset

Vesilain mukaiset ilmoitukset ovat pääasiassa ruoppausilmoituksia (alle 500 m³), joista tehdään ilmoitus ELY-keskukselle. Tarvittaessa neuvotaan ilmoituksen tekemisessä ja tehdään tarkastus. Yhteistyötä tehdään ELY-keskuksen kanssa

Ojituksiin liittyvissä erimielisyyksissä, tulee tehdä kirjallinen ilmoitus ympäristölautakunnalle, joka tekee asiassa tarkastuksen ennen päätöstä.

Maa-ainelain (555/1981) mukaiset tarkastukset

Ympäristölautakunta myöntää luvat maa-ainesten ottamiseen ja valvoo maa-ainesten ottamista. Maa-ainesten ottamiselle myönnetyt kohteet tarkastetaan vähintään kerran vuodessa ottamistoiminnan edistymisen ja määräysten valvomiseksi. Toiminnanharjoittaja ilmoittaa ELY-keskukselle tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuotena otettujen maa-ainesten määrän.

Maastoliikennelain (1710/1995) ja Vesiliikennelain (729/2019) mukaiset tehtävät tarkastukset

Maastoliikennelaissa maastolla tarkoitetaan maa-aluetta ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaliiikenteeseen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee maastoliikennelain (1710/1995) 30 § mukaiset lupahakemukset moottorikäyttöisten ajoneuvojen kilpailujen ja harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen sekä tekee päätökset maastoliikennelain

mukaisista moottorikelkkareittien reittisuunnitelmista ja reittien perustamisesta sekä suorittaa asioiden selvittämiseksi vaadittavat tarkastukset. Myönnettyjä lupia valvotaan toiminnan aikana.

Vesiliikennelain mukaan moottorikäyttöisellä vesikulkuneuvolla (huviveneet, vesiskootterit) suoritettavien kilpailujen tai harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samalla vesialueella on haettava, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lupa on haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa merkityksellisiä ympäristöhaittoja (Vesiliikennelaki 106 §).

Ulkoilulain (606/1973) mukaiset tarkastukset

Ulkoilulain 20§ mukaisena kunnan leirintäalueviranomaisen tehtävät kuuluvat Evijärven hallintosäännön (1.2.2020) mukaisesti tekniselle lautakunnalle, joka valvoo ulkoilulain mukaisia leirintäalueita. Nämä ovat pysyviä tai tilapäisiä. Tilapäiset ovat yleensä käytössä esim. viikonlopun ajan jonkin tapahtuman aikana.

Pysyvät leirintäalueet tarkastetaan kahden vuoden välein. Tilapäiset leirintäalueet tarkastetaan tarvittaessa. Niiden valvonta painottuu ilmoitusmenettelyn yhteydessä ennakolta annettaviin viranomais määräyksiin.

Vesihuoltolain (119/2001) mukainen valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii vesihuoltolain mukaisena valvontaviranomaisena, joka valvoo vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen liittymistä vesijohto- ja viemäriverkostoon. Kiinteistöillä on mahdollisuus tietysin annetuin ehdoin hakea vapautusta vesi-, jätevesiverkostoon liittymisestä. Päätäntävalta poikkeustapauksista on siirretty ympäristösihteerille. Ellei kiinteistönomistaja liity verkostoon, eikä hänelle ole myönnetty poikkeamista liittymävelvoitteesta, voi ympäristönsuojeluviranomainen määrätä tekemään liitoksen ja tarvittaessa tehostaa määräystään uhkasakolla tai teettämishallalla.

Nitraattiasetuksen valvonta

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, nk. nitraattiasetus, (1250/2014) koskee kaikkia eläinsuojia, ts. myös niitä, jotka eivät ole luvanvaraisia. Nitraattiasetuksen valvonta jää pääosin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulle johtuen toimintojen paikallisuudesta

Asetuksen 6 §:n mukaan vähintään 14 vuorokautta ennen lannan varastoinnin aloittamista lantapatterissa tehdään ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka tarvittaessa suorittaa tarkastuksen. Vuosiraportti ilmoituksista tehdään ELY-keskukselle.

Määräys pilaantumisen ehkäisemiseksi, YSL 180§

Ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys ei voi koskea luvanvaraista tai rekisteröitävää toimintaa. Annetun määräyksen noudattamista on valvottava tarpeen mukaan. Tarkastustiheys arvioidaan toiminnan ja ympäristövaikutusten merkittävyyden perusteella.

Jätevesien käsittelyn valvonta

Haja-asutusalueella jätevesien käsittelystä on määrätty ympäristönsuojelulaissa (luku 16) sekä asetuksessa (157/2017). Käsittelyvaatimuksista on määrätty tarkemmin Evijärven kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä. Jätevesien käsittelyä valvotaan rakennuslupien käsittelyn yhteydessä. Tarkastuksia tehdään haitankärsijän ilmoituksesta vireille tulleisiin kohteisiin.

Käytöstä poistetut öljysäiliöt

Käytöstä poistettu maanalainen öljysäiliö on puhdistettava ja tarkastettava todistettavasti luvansaaneella toiminnanharjoittajalla ja säiliö tulee toimittaa vastaanottajalle, jolla on lupa vastaanottaa jätettä. Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen ja puhdistetun säiliön maahan jättämiseen voi hakea lupaa. Tarkastuksen perusteella suoritetaan tapauskohtainen harkinta. Yhteistyötä tehdään palo- ja pelastuslaitoksen kanssa.

Öljy- ja muut kemikaalionnettomuudet

Jos maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle (YSL 134 §). Ympäristönsuojelulain 137 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen voi määrätä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta, jos vahingon aiheuttaja ei siihen muuten ryhdy. Öljyvahinkojen torjuntalaissa (1673/2009) on kunta velvoitettu jälkitorjuntaan 9 §. Lain mukaan jälkitorjunnalla tarkoitetaan öljyvahingon torjuntaa, jota tehdään öljyn pilaaman maaperän, pohjaveden ja rannikon puhdistamiseksi ja kunnostamiseksi sen jälkeen, kun välttämättömät torjuntatoimet vahingon rajoittamiseksi ja öljyn keräämiseksi on tehty. Öljy- ja kemikaalionnettomuuksia ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon tulee satunnaisesti vuosittain. Tietoon tulleissa onnettomuustilanteissa käydään tarkastuksella. Yhteistyötä onnettomuustilanteissa tehdään palo- ja pelastusviranomaisten kanssa.

10. YMPÄRISTÖNSUOJELUSSA SOVELLETTAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ

Kuntalaki (410/2015)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Kemikaalilaki (599/2013)

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986)

Laki palvelujen tarjoamisesta (1166/2009)

Laki eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta (383/2009)

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Maa-aineslaki (555/1981)

Maastoliikennelaki (1710/1995)

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)

Metsälaki (1093/1996)

Ulkoilulaki (606/1973)

Vesiliikennelaki (463/1996)

Vesilaki (587/2011)

Vesihuoltolaki (119/2001)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Lisäksi sovelletaan ympäristönsuojelulain nojalla annettuja asetuksia sekä aiemmat ilmansuojelu-, meluntorjunta- ja vesilain nojalla annettuja asetuksia sekä valtioneuvoston ja ympäristöministeriön

päätöksiä. Näiden lisäksi sovelletaan jätelain nojalla annettuja asetuksia sekä valtioneuvoston ja ympäristöministeriön päätöksiä. Esimerkiksi:

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (314/2020)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Valtioneuvoston asetus kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018)

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja –laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017)

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa (843/2017) ns. MARA-asetus

Valtioneuvostonasetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017)

Valtioneuvostonasetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus orgaanisten liuottimien käytöstä eräissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta (64/2015)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

Valtioneuvoston asetus asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (846/2012)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa (214/2007)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus vesitalousasioista (1560/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista (422/2008)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvostonasetus romuajoneuvoista (581/2004)

Valtioneuvoston asetus sähkö-ja elektroniikkalaiteromusta (852/2004)

Valtioneuvoston päätös hammashoidon amalgaamipitoisista jätevesistä ja jätteistä (112/1997)

Valtioneuvoston asetus käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä (527/2013)

Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä (528/2013)

Valtioneuvoston päätös pakkauksista ja pakkausjätteistä (962/1997)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Lisäksi sovellettava EU-lainsäädäntö kuten:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista, REACH-asetus (1907/2006)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, 30.11.2009 luonnonvaraisten lintujen suojelusta (ns. lintudirektiivi)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (ns. luontodirektiivi)

Muut viranomaissäädökset kuten:

Hallintosääntö, Evijärven kunta 2020

Jätehuoltomääräykset, Pohjanmaan jätelautakunta 2019

Ympäristönsuojelumääräykset, Evijärven kunta 2012

Näiden lisäksi muu soveltuva ns. soft law aineisto kuten:

Metsänhoidon suositukset, 2019. Tapion julkaisuja

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, 2021. Ympäristöministeriö

